Programování v C++

Filip Zavoral

zavoral@ksi.mff.cuni.cz

www.ksi.mff.cuni.cz/~zavoral

NPRG041 - cvičení

ZS 2020/21

Organizace cvičení

- účast na cvičeních
  - aktivní spraktická znalost předchozí látky
  - dokončené programy → GitLab
  - 3 nepřítomnosti OK, delší domluvit předem
- 2 domácí úlohy Recodex
  - během semestru jedna menší (15b) a jedna větší (25b) DÚ
  - hodnocení se započítává do zkoušky!
- zápočtový program
  - do konce října vlastní návrh, kreativita
  - do 20.11. schválené zadání
  - vývoj v GitLabu
    - každý den commit!
  - do 30.4. první pokus o odevzdání hotové verze
    - stránka ke cvičení
       ← obsahuje požadavky na program a jeho odevzdání
  - do konce výuky v LS komplet hotovo vč. doc
- zkouškový test
  - během zimního zkouškového období v labu (60b)
  - poslední termín během LS

Zaměření cvičení

- očekávané znalosti
  - Počítačové systémy
    - C a trochu C++, dekompozice, syntaxe jazyka, třídy
  - Programování 2
    - · algoritmizace, ovládání Visual Studia
- zaměření cvičení
  - důkladná znalost jazyka
    - pokročilé kostrukce, praxe v používání
    - efektivita!
  - knihovny
  - best practices
     profesionální úroveň
    - kultura a kvalita zdrojového kódu
      - čitelnost, udržovatelnost
    - ladění
- vývojové prostředí
  - norma C++ (17, 20, ...)
    - korektní program na všech platformách
  - Visual Studio 2019
    - language standard C++17 / latest

Create New Project [Language: C++] Console App Name, Location - Create

Solution Explorer
Solution / Project / Source Files
Add New/Existing Item
Visual C++ / C++ File (.cpp)
(... Header File)

ctrl-shift-B F5, ctrl-F5 F10, F11, F9

Debug / Window Watch, Auto, Locals, Call Stack

ctrl F5: Solution Explorer
Project / Properties / Linker / System /
SubSystem: Console

Hello world

a další základní obraty

Hello world, parametry

```
#include <iostream>
                                                          nepoužívejte staré C
                                                                                   www.cppreference.com
                                                           knihovny (stdio, ...)
int main()
  std::cout << "Hello world" << std::endl;</pre>
                                                                      C++20: format
                                                      C++ knihovny:
  return 0;
                                                      namespace std
                      přetížený
                     operátor <<
                                                                                  předávání parametrů
                                                #include <string>
                 rozbalení std
                                                                                vždy hodnotou → kopie!
                                                #include <vector>
               nikdy v headeru!
                                                using namespace std;
                                                int doit( const string& s) { ... }
         předávání parametrů odkazem
             konstantní reference
                                                void zpracuj( const vector<string>& a) {
                                                   ... a[i] ...
           přístup k prvkům vectoru
                                                                                               efektivita!
                                                int main( int argc, char ** argv)
     Solution Explorer / Project Properties /
       Debugging / Command Arguments
                                                  vector<string> arg( argv, argv+argc);
                                                  if ( arg.size() > 1 && arg[1] == "--help" ) {
       vektor pro komfortnější zpracování
                                                    cout << "Usage: myprg .... " << endl;</pre>
                                                    return 8;
       ošetření parametrů příkazové řádky
                                                  zpracuj( arg);
        vlastní funkcionalita mimo main!
```

Násobilka

- vypište násobilku všech čísel z parametrů příkazové řádky
  - postupný meziúkol: vypište parametry příkazové řádky
- rozšíření: parametry
  - rozsah hodnot násobilky
    - -f $\approx$ from (default 1), -t $\approx$ to (default 10)
  - nepovinné, lze zadat i jen jeden parametr
  - nasobilka -f 3 -t 12 5 32

```
následující parametr ≡ od kolika
```

- 🖪 dekompozice
  - smysluplné jednotky s jasnou funkčností
  - pojmenované
  - co nejužší rozhraní
  - efektivní předávání parametrů
- 🧲 varování
  - zapomeňte na 🔀 ~~globální proměnné~~ 🕰
  - lokalita přístupu
  - minimalizace rozhraní funkcí / metod
    - prevence chyb, zjednodušení diagnostiky

```
1 * 7 = 7
2 * 7 = 14
...
10 * 7 = 70
```

```
konverze string → číslo

int stoi( const string& s);
```

```
for( const vector<string>& a)
{
  for( int i = 1; i < a.size(); ++i) {
    .... a[i]

    velikost kontejneru

    range-base for

for( auto&& s : a) {
    .... s

    typová dedukce</pre>
```

Rozhraní

```
void nasobilka( int cislo, int od, int do) {
    ....
}
int main( ....) {
    .... // zpracovani parametru
    int od = ....
    int do = ....
    for( ....) {
        cislo = atoi( ....);
        nasobilka( cislo, od, do);
    }
}
```

- objekt
  - běhová instance třídy
  - sdílená data
    - různými metodami třídy
    - různými běhy jedné metody
- násobilka
  - třída
    - sdílená data
  - GitLab c01-nasoblika

rozhraní (veřejné)

implementace (privátní)

Myslass n = new Myslass();

- dekompozice
  - funkční?
  - efektivní?

```
deklarace třídy
                         konstruktor(y)
class Myclass {
public:
                                 inicializátory
  Myclass() { .... }
  Myclass( int x) : x_{(x)} \{ \dots \}
  void doit();
                                         inline
private:
                                        metoda
  int x;
  int internal_fnc() { return ++x_; }
};
void Myclass::doit() {
                                       definice
  .... // slozitejsi kod
                                       metody
  Myclass m { 1 };
  m.doit();
```

Řetězce

Řetězce, stringy, C-stringy, string_view

```
nepoužívejte, pokud vás k tomu nikdo nenutí

char a[] {"ahoj"};
    char* b {"ahoj"};
    char* c {a};

string d {"ahoj"};
    string e {a};
    string f {d + c + a};

string_view g {"ahoj"};
    string_view h {c};
    string_view i {e};
pokud vás k tomu nikdo nenutí

pole znaků = C-string

ukazatel na C-string

std:: knihovna

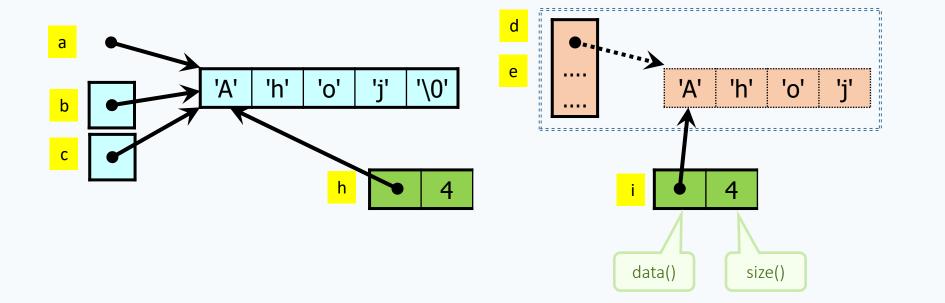
přetížené operátory

pohled na existující objekt
```

size_t f(string_view s)
{ .... }

string x { "ahoj"};
f(x);
f("ahoj");

typické
použití

Nepoužívejte char*

"Karel", "Gott" → "Karel Gott"

```
string cele_jmeno( const string& jm, const string& prijm)
{
  return jm + " " + prijm;
}
```

Jméno, Příjmení ↓ Jméno Příjmení ❷

low-level chybové pracné ne-bezpečné

Řetězce a čísla

```
f( string view sv) {
                                                                         #include <cctype>
  string x { sv};
                              string view --> string
                                                                         isalpha(c)
  stoi( x);
                                                                         isalnum( c)
  stoi( string{ sv});
                                                                         isdigit( c)
}
                                 pozor kopie!
                                  efektivita!
                                                                                      isdigit je lepší
 string was string view was string ....
                                                                         if( c >= '0' \&\& c <= '9')
                                                                         if( isdigit( c))
                                                                         int n = c - '0':
                            nepovinné parametry:
                            - první nezkonvertovaný znak
                                                                                     OK - číslice jsou
                              (reference - návratový parametr)
                                                                                       uspořádané
                            - soustava
#include <string>
int stoi( const string& s);
                                                                         ... = 6- 48;
int stoi( s, size t& idxRet = nullptr, int base = 10);
                                                                                                '0' ≉ 48
stol, stoul, stoll, stof, stod, ...
string to string( val);
                                                                         if( c >= 'a' && c <= 'z')
                                                  písmena nejsou
```

uspořádaná!!

www.cppreference.com

Počítání oveček

Počítání oveček, streamy

- spočtěte
  - počet znaků, řádek, slov, vět
  - počet a součet čísel
- upřesnění zadání
  - zdroj dat: cin, obecný istream
  - co to je slovo, věta
  - rozhraní
    - návratové hodnoty
    - různá funkčnost vs. neopakovatelný vstup
- postup
  - 1. funkční návrh
  - 2. objektový návrh, rozhraní!
    - dekompozice, encapsulace
    - výpočet vs. vstup/výstup
  - 3. implementace

nikdy dohromady! jakýkoliv vstupní stream (cin, soubor, řetězec, ...)

(pokus o) načtení znaku (nemusí se povést!)

načtení řetězce

detekce jakékoliv chyby (např. EOF)

platná načtená hodnota

zpracování std vstupu

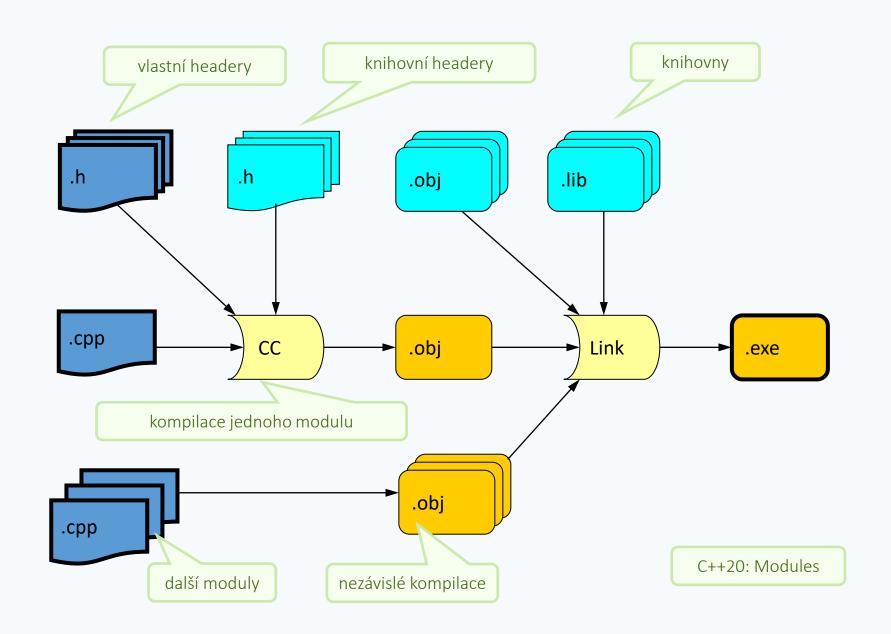
zpracování souboru

```
#include <iostream>

fce( istream& s) {
   char c;
   string word;
   for(;;) {
      c = s.get();
      s >> word;
      if( s.fail())
        return;
      process( c);
   }
}
```

```
#include <fstream>
fce( cin);
ifstream f;
f.open( "file.txt");
if( ! f.good()) ....
fce( f);
```

Překlad a linkování

Modularita a zdrojové soubory

```
ovecky.cpp
                                                             #include "ovecky.h"
 guard
                                                             void Ovecky::zpracuj_znak( ....)
                             ovecky.h
                                            implementace
#1 clude <iostream>
#ifndef OVECKY H
                        deklarace
#define OVECKY H
                                                             void Ovecky::spocitej( istream& s)
class Ovecky {
public:
                                                             }
  void zpracuj znak( char c);
  void spocitej( std::istream& s);
  int pocet znaku() { return ..; }
  int pocet slov() { return ..; }
                                                                                         main.cpp
private:
  int pocet znaku ;
                                                             #include <iostream>
  int pocet_slov_;
                                   inline
                                                             #include "ovecky.h"
};
                                                             int main()
#endif
                                                               Ovecky ov;
                                                               ov.spocitej( cin);
                                                               cout << ov.pocet();</pre>
                 using namespace NIKDY! v .h
```

Počítání oveček – upřesnění

- spočtěte
  - počet znaků, řádek, slov, vět, počet a součet čísel
  - znaky: vše včetně mezer, konců řádek apod.
    - neuvažujte diakritiku, resp. všechny speciální znaky považujte za nepísmena
  - slovo: nejdelší posloupnost alfanumerických znaků nezačínající číslicí
  - **číslo**: posloupnost číslic následující za nealfanumerickým znakem
    - '.12ab.' je jedno číslo a žádné slovo
  - řádky: započítat jen ty, kde je alespoň jedno slovo nebo číslo
    - poslední řádka nemusí být ukončená '\n'
  - věta: neprázdná posloupnost slov ukončená oddělovačem
    - oddělovače vět jsou '.', '!', '?'
    - '....' ani '31.12.2021 ' nejsou tři věty
  - spočítat z cin nebo ze všech souborů uvedených na příkazové řádce
    - žádné číslo/slovo/věta/řádek nejde přes hranici souboru
  - dekompozice, objektovost, modularita, efektivita
    - elegantní a efektivní rozhraní třídy pro vstup (data) a výstup (výsledky)
    - nemíchat výpočet vs. I/O
  - (samozřejmě) GitLab

znaku: 999 slov: 999 vet: 999

radku: 999 cisel: 999 soucet: 999

Inline a ne-inline metody

```
class Trida
{
  string slozitaFce( int x);
  string getResult () { return r; }
  int inlineFce( int x)
  { int y = -1;
    for( i = 0 : 1 < 10; ++i)
    ...
}
</pre>
```

ale: **šablony!** nutná definice při kompilaci ⇒ vše v headeru inline metoda rozvinutí místo volání s = q.r

```
#include "trida.h"

{
   Trida q;
   string s;
   s = q.getResult();
   s = q.slozitaFce( 1);
   int z = q.inlineFce( 2);
}
```

předání parametrů a volání push 1 s = call q.slozitaFce add esp, 8

```
push 2
y = -1
i = 0
loop:
if( i >= 10) goto ...
...
++i
goto loop
```

Inicializace třídy

```
kód konstruktoru
class Trida {
                                                               class Trida {
public:
                                   přiřazení!
                                                               public:
                                                                 Trida( Y& y) { x_=0; y_=y; ... }
  Trida() \{ x_{-} = 0; \}
private/
                                                               private:
                                       kopírování referencí
  int x_;
                                                                 int x ;
                                         přiřazení nelze!
};
                                                                 Y& y_;
                                                                                         totéž pro const
                                                               };
                                          inicializace - OK
class Trida {
                                                               class Trida {
public:
                                                               public:
  Trida() : x_(0) { }
                                                                 Trida( Y = y) : x_{0}, y_{y}
private:
                                                               private:
                                  seznam
  int x_;
                                                                 int x ;
                                inicializátorů
};
                                                                 Y& y_;
                                                               };
                                        inicializace na
class Trida {
                                                               class Trida {
public:
                                        různých místech
                                                               public:
  Trida() { .... }
                                                                 Trida( Y& y) : y_(y) { .... }
private:
                                                               private:
  int x { 0 };
                                                                 int x_ { 0 };
                               direct initialization
                                                                 Y& y ;
};
                                                               };
```

Kontejnery

Kontejnery a iterátory

- sekvenční kontejnery
  - vector pole prvků s přidáváním zprava
  - deque [dek] double-ended queue
  - list, forward_list obousměrně / jednosměrně vázaný seznam
  - array pole pevné velikosti
- asociativní kontejnery
  - setříděné dle operátoru <
    - **set/multiset**<V> množina / s opakováním
    - map/multimap<K,V> asociativní pole / relace
  - nesetříděné hash table, vyhledávání pouze ==
    - unordered_set/multiset/map/multimap

```
vector<int> x;
list<string> y;
array<MyClass, 8> z;
map<string,int> m;
```

kontejnery obsahují vždy hodnoty vložení = kopie

- iterátor
  - odkaz na prvky kontejneru + operátory
  - kontejner<T>::iterator, const_iterator
  - k.begin(), cbegin, end, cend iterátor na začátek / za(!) konec kontejneru
  - *it, it->x přístup k prvku/položce přes iterátor
  - ++it posun na následující prvek

Základní práce s kontejnery

```
#include <vector> .. list, map, ..
                                                    initializers
                                                                                             string s;
vector<int> pole { 0, 10, 20 };
                                                                                             cin >> s;
pole.push back( 30);
                                                 přidání za konec
x = pole[3];
x = pole [99]
                                                                                  jednoduché načtení
                                                  kontrola mezí!
                                                                                    jednoho 'slova'
for( auto&& x : pole)
                                                                                     zkontrolovat!
                                                      cyklus
  x *= 2;
                           přidání do mapy
                                                 #include <map>
                           vytvoření pairu
                                                 map<string,int> m;
                                                 m.insert( pair{ "jedna", 1});
                 iterator - typová dedukce
                                                 auto it = m.find( "jedna");
                                                                                            kontrola!!!
              map<string,int>::const iterator
                                                 if( it != m.end())
                                                   *it = ....;
                                                                                           přístup k prvku
                                                 m["dva"] = 2;
                        vyhledání a změna
                                                                                            přes iterátor
                       nebo vložení hodnoty
                                                 cout << it->first << it->second:
       spočítejte frekvence slov
                                                                       prvkem mapy
         (data: cpp / cin / argv)
                                                                          je pair
  funkčnost » třída » rozhraní » I/O
```

Sekvenční kontejnery

- vector pole prvků s přidáváním zprava
  - celočíselně indexováno, vždy od 0
  - všechny prvky umístěny v paměti souvisle za sebou
  - při přidání možná změna lokace ~ neplatnost iterátorů a referencí!
  - odvozené: queue, stack, priority_queue
- deque [dek] fronta s přidáváním a odebíráním z obou stran
  - double-ended queue
    - lze přidávat i zepředu
  - libovolný rozsah indexů
  - prvky nemusejí být umístěny v paměti souvisle
    - přidávání neinvaliduje reference ©
- forward_list jednosměrně vázaný seznam
- list obousměrně vázaný seznam
  - vždy zachovává umístění prvků
  - nepodporuje přímou indexaci []
  - vkládání doprostřed
- array pole pevné velikosti
- basic_string string, wstring

[dekjú] ≈ dequeue odebrat z fronty

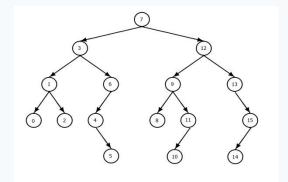
Asociativní kontejnery

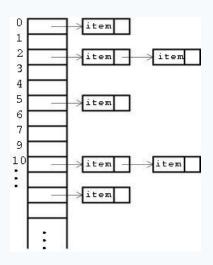
setříděné

- setříděné podle operátoru
  - pro neprimitivní typy (třídy) nadefinovat operator
- set<V> množina
- multiset<V> množina s opakováním
- map<K,V> asociativní pole
  - it = find(K)
- multimap<K,V> relace s rychlým vyhledáváním podle klíče K
  - it1 = upper_bound(K), it2 = lower_bound(K)
- pair<A,B> pomocná šablona uspořádané dvojice
  - položky first, second
  - šablona funkce make_pair(f,s)

nesetříděné

- unordered_set/multiset/map/multimap
- hash table nesetříděné, vyhledávání pouze na ==
- pro neprimitivní typy (třídy) nadefinovat
  - porovnání: bool operator== (const X&)
  - hashovací funkci: size t hash<X>(const X &)

Základní metody kontejnerů

- jednotné rozhraní nezávislé na typu kontejneru
  - !! ne všechny kontejnery podporují vše
- vkládání
  - push_back(T), push_front(T)
     přidání prvku na konec / začátek copy/move
  - emplace back(par), emplace konstrukce prvku na místě (v kontejneru)
  - insert (T), (it, T) vložení prvku, před prvek
  - insert (it, it b, it e) vložení interval z jiného kontejneru
  - insert(make_pair(K,T))
     vložení do mapy klíč, hodnota
- přístup k prvkům
  - front(), back() prvek na začátku / konci
  - operator[], at()
     přímý přístup k prvku
    - bez kontroly / s kontrolou (výjimka)
  - find(T) vyhledání prvku
  - upper_bound, lower_bound
     hledání v multisetu/multimapě
- další
  - size(), empty() velikost / neprázdost
  - pop_front(), pop_back()
     odebrání ze začátku / konce
    - nevrací hodnotu, jen odebírá!
  - erase(it), erase(it b, it e) smazání prvku, intervalu
  - clear() smazání kontejneru

... and many **many** others

Iterátory

- iterátor
  - objekt reprezentující odkazy na prvky kontejneru
  - operátory pro přístup k prvkům
  - operátory pro procházení kontejneru

deklarace

- kontejner<T>::const iterator
- *kontejner*<T>::iterator
- auto it = ...
- vytvoření
  - k.begin(), cbegin, end, cend
- operátory
  - *it, it->x
  - ++*it*
  - +(int) -(int)

iterátor vždy typovaný

konstantní iterátor - používejte!

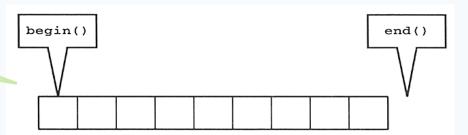
(mutabilní) iterátor příslušného kontejneru

typová dedukce - používejte všude, kde lze

iterátor na začátek / za(!) konec kontejneru

přístup k prvku/položce přes iterátor posun na následující prvek posun iterátoru

Překladový slovník (basic)

k jednomu slovu může být více překladů

operace

- přidat slovo a jeho překlad
  - · akceptovat více překladů jednoho slova
- nalézt všechny překlady slova
- odebrat jeden překlad slova
- odebrat všechny překlady slova

k rozmyšlení

- kontejner(y) pro ukládání dat
- jak 'vracet' více slov
  - kontejner hodnot X rozmezí
  - perzistentní X tranzientní

rozhraní

- API public metody
- volání s přímými daty z mainu

```
add( slovo, cizi)
?? find( slovo) // -> cizi cizi cizi
del( slovo, cizi)
del( slovo)
```

```
it m.lower_bound( val); val >= *it
it m.upper_bound( val); val < *it</pre>
```

hledání v multi- kontejnerech

Pojmenování typů

```
map<string,int> frekvence;
map<string,int>::const_iterator it;
fce( map<string,int>& fr);
```

neopisujte stále deklarace!

```
using Frekvence = map<string,int>;
typedef map<string,int> Frekvence;

Frekvence::const_iterator it;
fce( const Frekvence& fr);
```

scope - oblast platnosti: globální, třída, funkce/metoda

Proč:

- neupíšu se
- změna druhu nebo typu
- čitelnost
- rozlišení logicky různých typů

```
class Trida {
  using Frekvence = map<string,int>;
  fce( const Frekvence& fr);
};
Trida::Frekvence f;
```

Procházení kontejnerů

```
cyklus s iterátory
vector<int> pole;
vector<int>::const_iterator i;
for( i = pole.cbegin(); i != pole.cend(); ++i)
                                                                 vector<int> pole;
  cout << *i;
                                                                 for( size_t i=0; i<pole.size(); ++i)</pre>
                                                                   cout << pole[i];</pre>
                    vector<int> pole;
                    for( auto i = pole.cbegin(); i != pole.cend(); ++i)
                       cout << *i;
                                                                                                kopie!
        auto
   typová dedukce
                                                      vector<int> pole;
                              range-based for
                                                       for( auto&& x : pole)
                                                                                    for( auto x : pole)
                                                         cout << x;
                           pouze pro celý kontejner
   map<string,int> mapa;
                                                  prvkem mapy je pair
   for( auto&& x : mapa)
                                                   vždy first, second
     cout << x.first << x.second;</pre>
                                          structural bindings
                                                                    map<string,int> mapa;
                                                                    for( auto&& [key, value] : mapa)
                                                                      cout << key << value;</pre>
                         Project / Properties / C++ / Language /
                          Standard / ISO C++17 (nebo latest)
```

Složitost operací

složitost	přidání / odebrání na začátku	přídání / odebrání na i-té pozici	přídání / odebrání m prvků	přídání / odebrání na konci	nalezení i-tého prvku
funkce	<pre>push_front pop_front</pre>	insert erase	insert erase	push_back pop_back	begin()+i [i]
list	konst	konst	m, konst přesuny mezi sezn. (splice)	konst	neex
deque	konst	min(i, n - i)	m + min(i, n - i)	konst	konst
vector	neex	n - i	m + n - i	konst (*)	konst
asocia tivní	In	(s klicem k)	(s klicem k) In + m	In	nalezení podle hodnoty <mark>In</mark>
unsorted	konst	konst	m	konst	konst

fyzická velikost: logická obsazenost: capacity() ↔ reserve()
size() ↔ resize()

při překročení kapacity rozšíření a kopie stávajících prvků

Konstruktory a vkládání do kontejneru

```
class MyClass {
  MyClass( X x, Y y);
  MyClass(const MyClass& mc);
  MyClass(MyClass&& mc) noexcept;
  MyClass& operator=(const MyClass& mc);
  MyClass& operator=(MyClass&& mc) noexcept;
  ~MyClass();
};

vector<MyClass> v;
  MyClass m{ x, y };
```

push	emplace		
v.push_back(m)	<pre>v.emplace_back(m)</pre>	(ctor) copy_ctor	8
<pre>v.push_back(MyClass{x,y})</pre>	<pre>v.emplace_back(MyClass{x,y})</pre>	ctor, move_ctor, dtor	<u>•</u>
	<pre>v.emplace_back(x,y)</pre>	ctor	©

efektivita!

Funktory

```
class ftor {
                                                                               Přičíst ke všem prvkům
public:
                                                                                  +n, +2n, +3n, ...
  ftor( int step) : step_(step), qq_(0) {}
  int operation() (int& x) { return x += (qq_ += step_); }
private:
                                                                          Funktor – třída s
  int step;
  int qq_;
                                                                      přetíženým operátorem ()
};
for each( v.cbegin(), v.cend(), ftor{2});
                                                                         oddělení inicializace
                                                                        a běhového parametru
                   anonymní instance
                                               it = find if( bi, ei, fnc);
                                               class cmp {
                                               public:
                                                 cmp( int n) : n_(n) {}
                       najít v kontejneru
                                                 bool operator() (int& x) { return x > n_; }
                        prvek větší než n
                                               private:
                                                 int n;
                                               };
                                               auto fnd = find if( v.cbegin(), v.cend(), cmp{9});
                                               cout << ((fnd == v.end()) ? -1 : *fnd);</pre>
```

Lambdy

- najděte všechny prvky větší než 9 class greater than { public: binder, funktor, lambda greater than(int val) : val (val)) {} bool operator() (int& x) { return x > val_; } private: spousta kódu int val; i pro triviality **}**; binder obsolete find if(v.begin(), v.end(), bind2nd(greater<int>(), 9)); bind(&greater<int>::operator(), placeholders:: 1, 9)); vlastní find if(v.begin(), v.end(), greater than{ 9}); funktor find if(v.cbegin(), v.cend(), $[](auto x) \{ return x > 9; \});$ lambda lambda type inference C++17
- © mnohem jednodušší zápis a syntaxe
- ⊖ složitější logika → plnohodnotný funktor

Lambdy - syntaxe

Syntax

```
[ captures ] ( params )<sub>opt</sub> mutable<sub>opt</sub> -> rettype<sub>opt</sub> { statements; }
```

• [captures]

- access to external local variables initialization
- explicit/implicit, by-value/by-reference, generalized

• (params)

- call parameters
- optional but usual

mutable

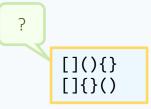
local copy of external variable can be modified

-> rettype

- return type, "new" syntax
- optional compiler deduces type from expression
- template type deduction

• { statements; }

lambda body

Lambda = funktor

public:

};

```
class ftor {
private:
    CaptTypes captures_;
```

ftor(CaptTypes captures) : captures_(captures) {}

rettype operator() (params) { statements; }

```
std::vector<int> v { .... };

size_t compCounter = 0;
sort( v.begin(), v.end(), [&compCounter](int a, int b) {
    ++compCounter; return a<b; });

cout << "number of comparisons: " << compCounter << '\n';</pre>
```

Kontejnery a třídění - vector, list, set

```
#include <vector>
#include <algorithm>

string s;
vector<string> v;
for(;;) {
   cin >> s;
   if( cin.fail())
      break;
   v.push_back(s);
}
sort( v.begin(),v.end());
```

```
list<string> v;
for(;;) {
  cin >> s;
  if( cin.fail())
    break;
  for( auto i = v.begin(); i != v.end() && *i <= s; ++i)
    ;
  v.insert( i, s);
}</pre>
```

- dva problémy
  - chci jiné setřídění než standardní
    - např. řetězce primárně dle délky
  - kontejner složených typů
    - není na něm definováno standardní porovnání operator <
    - struktury, objekty, ...
- řešení vlastní komparátor
  - operator
  - externí komparátor funkce / funktor / lambda

jak to setřídit? ©

```
string s;
set<string> v;
for(;;) {
  cin >> s;
  if( cin.fail())
    break;
  v.insert(s);
}
```

Třídění - vlastní kritéria

- vlastní komparátor
  - operator
    - 🔹 😊 lze u třídící funkce i šablony kontejneru
    - B jen jeden, nelze měnit pro primitivní typy

```
class T {
    string s; int i;
    bool operator ( const T& y) const
        { return i < y . i | | (i == y . i && s < y . s); }
};

set < T > v;
v.insert( T {"jedna", 1});
```

- externí komparátor funkce
  - © může jich být několik
  - 8 nelze jako parametr šablony kontejneru
    - parameter šablony musí být typ funkce není typ

Třídění - vlastní kritéria

- vlastní komparátor
  - externí komparátor funktor
    - 🔹 😊 nejobecnější, může jich být několik

- externí komparátor lambda
  - © kompaktnější než funktor
  - © trochu pokročilejší syntaxe

```
auto cmp = [](const string& s1, const string& s2) { return .. };
set< T, decltype(cmp)> v;

typ lambdy
```

Filmová databáze, překladový slovník full

- filmová databáze
  - struct/class název filmu, režisér, rok, ...
  - setříděné dle roku a názvu filmu
  - neřešte vstup jen API
  - vyzkoušejte všechny komparátory

slovník

- přidat slovo a jeho překlad
  - akceptovat více překladů jednoho slova
- nalézt všechny překlady slova
- odebrat jeden překlad slova
- odebrat všechny překlady slova
- nalézt všechny překlady slov začínajících prefixem
- nalézt slovo když znáte překlad
- vypsat překlady setříděné podle délky
- rozhraní
  - API public metody
- ... až po odladění "apka"
  - UI console

```
add slovo cizi
find slovo -> cizi cizi cizi
del slovo cizi
del slovo
```

```
pfind slovo ->
    slovoxxx cizi cizi
    slovoyyy cizi
    slovozzz cizi cizi

rfind cizi -> slovo slovo
```

Makroprocesor

jednoduchý makroprocesor

- definice jednoho makra na příkazové řádce
  - makroproc mojemakro obsah meho makra az do konce cmdln

Makroprocesor

- všechny ostatní znaky (kromě definice a vyvolání makra) → cout
- výstup white spaces v okolí definice makra:
  - ws1definice_makraws2 → ws1ws2
  - (definice makra se jednoduše vypustí)
- identifikátor
  - posloupnost isalnum začínající isalpha
  - např. 2A není identifikátor, X\$B1 je identifikátor X a identifikátor B1
- oddělovače
  - oddělovače #nazevmakra a # jsou isspace
  - # na vstupu za jiným znakem než isspace se chová jako běžný znak
- rozhraní
  - API → cin(+argv) / cout
- ošeření nekorektního vstupu
  - např. definice makra uvnitř jiné definice, dva konce definice makra za sebou apod.
  - výstup až do posledního korektního znaku vstupu, dále na výstup Error
  - podrobnější chybovou diagnostiku lze vypsat na cerr (není kontrolováno)
- stabilita
  - na žádný (ani nekorektní) vstup nesmí program 'odletět', ani se chovat nedefinovaně

Algoritmy

funktory, lambdy

Nejpoužívanější algoritmy

#include <algorithm> specializovaná metoda rychlejší it **find**(it first, it last, T&) asociativní kontejnery: k.find(T&) funkce modifikuje argument int count(it first, it last, T&) vrátí kopii funktoru for each(it first, it last, fnc(T&)) získání výsledku **sort**(it first, it last, sort fnc(x&, y&)) vrací modifikovaný argument copy(it first, it last, output it out) možnost jiného kontejneru transform(it first, it last, it out, fnc(T&)) spojování transform(it first, it last, it first2, it out, fnc(T&x, T&y)) vkládání za konec kontejneru: back inserter(kont) find_if, count_if, remove_if(it first, it last, pred& p) predikát: bool fnc(const T&) remove, remove if - presun (move-assignment) na konec, nic nemaže! unique - zjednoznačnění - přesun následných duplicit na konec kontejner. erase - skutečné smazání stejná hodnota nebo predikát parametry, přesná sémantika, další algoritmy: podívejte se! https://en.cppreference.com/w/cpp/algorithm

Algoritmy - použití

```
#include <algorithm>
vector<int> v { 1, 3, 5, 7, 9 };
// vector<int>::const_iterator result;
auto result = find( v.cbegin(), v.cend(), 5);

bool greater10( int value ) {
    return value>10;
}

result = find_if( v.cbegin(), v.cend(), &greater10);
if( result == v.cend())
    cout << "Nothing";
else
    cout << "Found:" << *result;</pre>
```

```
void mul2( int& x)
{
    x *= 2;
}

for_each( begin, end, fnc( T&))
// vynásobit všechny prvky 2

// přičíst ke všem prvkům +1, +2, +3, ...

int fce( int& x) {
    static int qq = 0;
    return x += (qq +=1);
}

for_each( v.cbegin(), v.cend(), fce);
for_each( v.rbegin(), v.rend(), fce);
```

Algoritmy a funktory

Přičíst ke všem prvkům +n, +2n, +3n, ...

najít v kontejneru prvek větší než n

součet všech čísel větších než parametr

jak získat výsledek?

po skončení hodnota použitého funktoru

```
it = find_if( bi, ei, fnc);

class cmp {
  public:
    cmp( int n) : n_(n) {}
    bool operator() (int& x) { return x > n_; }
  private:
    int n_;
  };

auto fnd = find_if( v.cbegin(), v.cend(), cmp{9});
  cout << ((fnd == v.end()) ? -1 : *fnd);</pre>
```

```
class scitacka {
public:
    scitacka( int limit) : limit_(limit), vysledek_(0) {}
    int operator() (int& x) { if( x > limit_) vysledek += x; }
    int vysledek_;
private:
    int limit_;
};
auto s = for_each( v.cbegin(), v.ecnd(), scitacka{10});
cout << s.vysledek_;</pre>
```

pozor! nejde o identický objekt

Příklady na algoritmy, funktory a lambdy

- 1
   vektor čísel ⇒ multiset čísel větších než X inkrementovaných o Y
- 2
   najít (první) prvek odlišný od předchozího alespoň o n
- 3
  inkrementovat čísla v zadaném **rozsahu hodnot**(první +n, druhé +2n, ...)
- 4
   najít číslo za největší dírou (rozdíl sousedních hodnot)
- 5 součet druhých mocnin první a druhé poloviny vektoru do jiného kontejneru

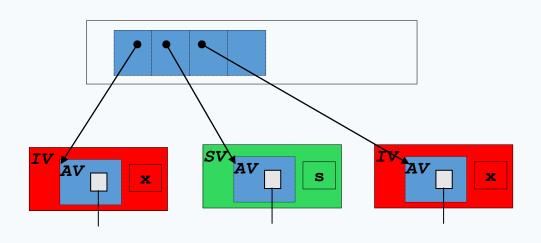

Polymorfní struktury

Polymorfní datové struktury

- problém
  - kontejner obsahující hodnoty libovolného typu
  - int, double, string, complex, zlomky, ...
- technické upřesnění
  - třída Seznam, operace add, print
  - společný předek prvků AbstractVal
  - konkrétní prvky IntVal, StringVal, ...
  - stačí jednoduchá implementace vektorem
  - pole objektů vs. pole 'odkazů'

jiné možnosti: structural typing type erasure variant ™ Advanced C++

Polymorfní struktury - základní idea

```
class AbstractVal {
public:
    virtual void print() = 0;
};

using Valptr = ӁӾΨ<AbstractVal>;

    typ odkazu

    abstraktní předek
    umí existovat a vytisknout se
```

```
class Seznam {
public:
   void add( Valptr p);
   void print();
private:
   vector<Valptr> pole_;
};
vektor odkazů
```

```
int main() {
    Seznam s;
    s.add( ※死中〈IntVal〉(123) );
    s.add( ※死中〈StringVal〉("abc") );
    s.print();
}
```

použití

- AbstractVal *
- AbstractVal &
- unique_ptr<AbstractVal>
- shared_ptr<AbstractVal>
- iterator
- ... 5

Polymorfní struktury - implementace

```
#include <memory>
                                                                                   templates
class AbstractVal;
                                                                               variadic templates
using Valptr = unique ptr<AbstractVal>;
                                        class Seznam {
                                        public:
         unique ptr≈
                                          void add( Valptr p) { pole.push back( move( p)); }
       vlastnictví objektu
                                          void print() { for(auto&& x : pole_) x->print(); }
                                        private:
                                          vector<Valptr> pole ;
                                        };
                                                                               proč '->' ?
int main() {
  Seznam s;
  s.add( make_unique<IntVal>(123));
  s.add( make unique<StringVal>("456"));
  s.print();
                                                                      konstruktory?
                                                                       destruktory?
```

Polymorfní struktury - konkrétní datové typy

```
class IntVal : public AbstractVal {
public:
   IntVal( int x) : x_( x) {}
   virtual void print() { cout << x_; }
private:
   int x_;
};</pre>
```

```
class StringVal : public AbstractVal {
public:
   StringVal( string x) : x_( x) {}
   virtual void print() { cout << x_; }
private:
   string x_;
};</pre>
```

what's the difference?

```
class DoubleVal : public AbstractVal;
class ComplexVal : public AbstractVal;
class LongintVal : public AbstractVal;
class FractionVal : public AbstractVal;
```

Polymorfní struktury - přiřazení

```
int main() {
  Seznam s1, s2;
                                                                        čím je to zajímavé?
  s1.add( make unique<IntVal>(123));
  s1.add( make unique<StringVal>("456"));
  s2 = s1;
  s2.print();
                                                  compiler error:
                            XXXX unique ptr XXX attempting to reference a deleted function
                                                                          možné řešení: zakázat !!!
class Seznam {
                                                                             copy constructor
  Seznam( const Seznam& s) = delete;
                                                                                a operator=
  Seznam& operator=(const Seznam& s) = delete;
                                                                          by se měly chovat stejně
};
                                                                                ale co když
Seznam& Seznam::operator=(const Seznam& s)
                                                                            přiřazení potřebuju?
  for( auto&& x : s.pole )
    pole .push back( x);
  return *this:
                                                  compiler error:
                            XXXX unique ptr XXX attempting to reference a deleted function
```

Polymorfní struktury - make_unique

```
Seznam& Seznam::operator=(const Seznam& s)
{
  for( auto&& x : s.pole_)
    pole_.push_back( make_unique<...>( *x));
  return *this;
}

nechci kopírovat ukazatel
  chci vytvořit nový objekt
    jaký typ použít?
```

```
int main() {
   Seznam s;
   s.add( make_unique<IntVal>(123));
   s.add( make_unique<StringVal>("abc"));
   s.print();
}
```

```
Seznam& Seznam::operator=(const Seznam& s)
{
  for( auto&& x : s.pole_)
    pole_.push_back( make_unique<AbstractVal>( *x));
  return *this;
}

compiler error:
```

cannot instantiate abstract class

.... 4:30 v noci, ráno je deadline

tak tu abstraktnost zrušíme!

... a ono se to konečně zkompiluje!

```
class AbstractVal {
 public:
    virtual void print() = 0;
};
```

```
class AbstractVal {
 public:
    virtual void print() {}
};
```

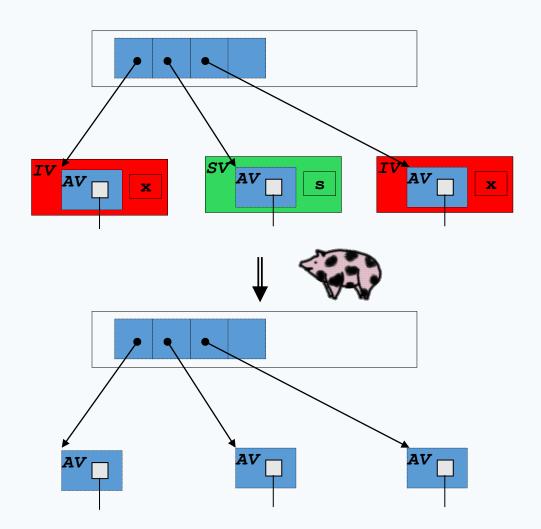

Polymorfní struktury - slicing

- je to správně?
  - není !!
  - slicing
  - pouze část objektu
  - společný předek
- horší chyba než předchozí případ!
  - ৪ projde kompilátorem
  - 😕 nespadne
  - 88 dělá nesmysly!

```
for( auto&& x : s.pole_)
   pole_.push_back( make_unique<AbstractVal>( *x));
```


Polymorfní struktury - kopie podle typu

- co s tím?
  - skutečná hodnota IntVal
    - ⇒ vytvořit IntVal
  - skutečná hodnota StringVal
    - ⇒ vytvořit StringVal

```
class AbstractVal {
public:
   enum T { T_INT, T_STRING, ...};
   virtual T get_t() const;
};
```

```
Seznam& Seznam::operator=(const Seznam& s)
{
  for( auto&& x : s.pole_) {
    switch( x->get_t()) {
    case AbstractVal::T_INT:
        pole_.push_back( make_unique<IntVal>( *x));
        break;
    case AbstractVal::T_STRING:
        pole_.push_back( make_unique<StringVal>( *x));
        break;
  }
  return *this;
}
```

FUJ!!!

- ošklivé
- těžko rozšiřitelné
- zásah do předka
- výhybky plné kufrů
- toto není polymorfismus!

Polymorfní struktury - klonování

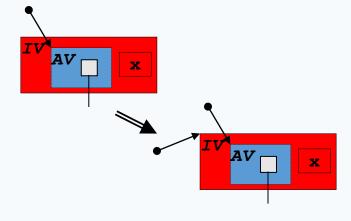
- jak to udělat lépe?
  - využít mechanismus pozdní vazby
  - každý prvek bude umět naklonovat sám sebe
  - rozhraní v AbstractVal, implementace v IntVal, ...
  - virtuální klonovací metoda

```
class AbstractVal {
public:
    virtual void print() = 0;
    virtual valptr clone() = 0;
};

class IntVal : public AbstractVal {
    ....
    virtual valptr clone() override
    { return make_unique<IntVal>(*this); }
};
```

kovariantní návratový typ

```
... operator=(const Seznam& s)
{
  for( auto&& x : s.pole_)
    pole_.push_back( x->clone());
  return *this;
}
```


Polymorfní struktury - copy constructor

- copy-constructor a operator=
  - společné chování
  - operator= navíc úklid starého stavu, vrací referenci
  - společné tělo

```
class Seznam
{
public:
    ....
    Seznam() {}
    Seznam( const Seznam& s) { clone( s); }
    Seznam& operator=(const Seznam& s) { pole_.clear(); clone( s); return *this; }
private:
    void clone( const Seznam& s)
        { for( auto&& x : s.pole_) pole_.push_back( x->clone()); }
    vector< valptr> pole_;
};

    naklonování
    jednoho prvku
```

Polymorfní struktury - self-assignment

čím je to zajímavé?

```
class Seznam
{
public:
    ....
    Seznam& operator=(const Seznam& s)
    { pole_.clear(); clone( s); return *this; }
};
```

nejdřív si sám celé pole smažu ... a potom nakopíruju ... ... NIC!

rovnost ukazatelů ⇒ stejný objekt

```
int main() {
    Seznam s;
    s.add( make_unique<IntVal>(123));
    s.add( make_unique<StringVal>("abc"));
    s = s;
}

    takhle blbě by to asi
    nikdo nenapsal, ale....

int main() {
    vector<Seznam> s;
    ....
    s[i] = s[j];
```

- je třeba *trocha* opatrnosti ... a rozumět tomu, co se v programu děje
- naimplementujte sami
   jen dát dohromady předchozí moudra
- k rozmyšlení sémantika (chování) při použití shared_ptr

Šablony

templates

```
scitacka.h
template<typename T> class Scitacka
```

```
x.h
class Scitacka
public:
  Scitacka() : val ( 0) {}
 void add( int x);
  int result() { return val ; }
private:
  int val ;
};
                          x.cpp
void Scitacka::add( int x)
{ val += x; }
                           main
int main()
  Scitacka s;
  s.add(1);
  s.add(2);
  auto x = s.result();
}
```

```
hlavička
šablony
```

hlavička i u definice těla

tělo v headeru

```
public:
  Scitacka() : val ( 0) {}
  void add( T x);
  T result() { return val ; }
private:
  T val;
};
template <typename T>
void Scitacka<T>::add( T x)
{ val += x; }
```

```
použití
instanciace
```

šablona těla musí být při kompilaci viditelná

```
#include "Scitacka.h"
int main()
  Scitacka<unsigned long long> s;
  s.add(1);
  s.add(2);
  auto x = s.result();
}
```

Šablony a operatory

```
class S
{
  public:
    friend S operator+
       ( const S& x, const S& y);
  private:
    int val_;
};

s operator+( const S& x, const S& y)
{ return S { x.val_ + y.val_; }

int main()
{
    S a, b, c;
    c = a + b;
}
```

```
template<typename T> class S
                                      scitacka.h
{
public:
                                friend template
  S<T>( T val) : ....
                                  jiná šablona
  template<typename X>
  friend S<X> operator+
    ( const S<X>& x, const S<X>& y);
private:
  T val;
};
template<typename X>
S<X> operator+( const S<X>& x, const S<X>& y)
{ return S<X> { x.val + y.val };
```

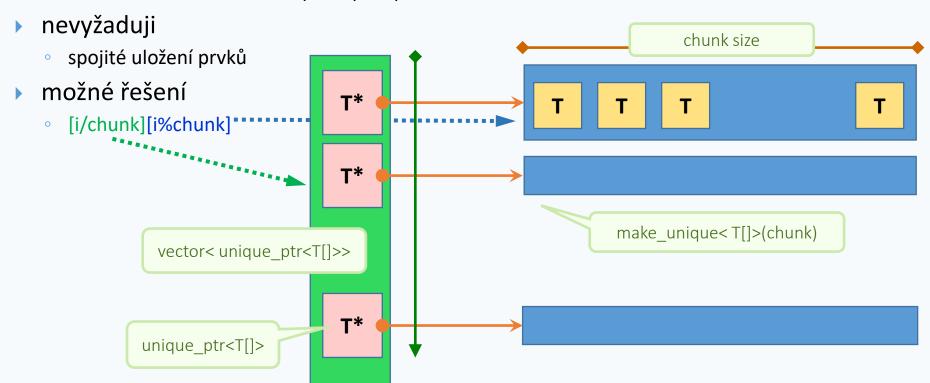
- naprogramujte
  - zlomek<T> se sčítáním a přiřazením
  - sčítačka <zlomek>, sčítačka <string>
  - polymorfní ConcreteVal<T> pomocí šablon

```
#include
"Scitacka.h"

int main()
{
    S<long> a, b, c;
    c = a + b;
}
```

Gumové pole

- problém
  - std::vector nezachovává umístění prvků
  - přidání → invalidace referencí, iterátorů, …
  - vynuceno požadavkem na spojité uložení prvků
- chci
  - datová struktura zachovávající umístění
  - žádné invalidace
  - konstantní časová složitost přístupu k prvkům

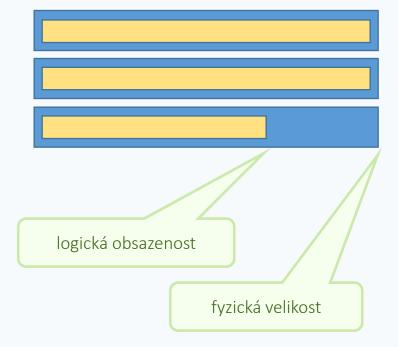

x.push_back(n) x[i]

Gumové pole - deklarace

```
template<typename T> class Pole {
public:
   Pole( size_t chunk = 100) : .... {}
   void push_back( const T& x);
   T& operator[] ( size_t i) { return ...; }
   T& at( size_t i) { check(i); return ...; }

private:
   void check( size_t i);
   void resize( size_t i);
   ....
   vector< unique_ptr<T[]>> hrabe_;
};
```


Gumové pole - iterator

```
template<typename T> class Pole {
                                                           iterator:
public:
                                                            * - dereference prvku
  void push back( const T& x);
  T& operator[] ( size t i);
                                                            ++ - inkrementace
                                                         end()
  iterator begin() { return iterator{..}; }
  .... end() { return ....; }

    různý od ∀ platných iterátorů

private:
                                                               • ... i v budoucnosti!
};

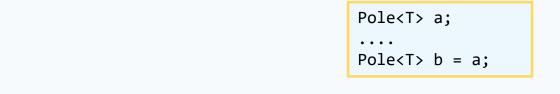
    nemusí být iterator

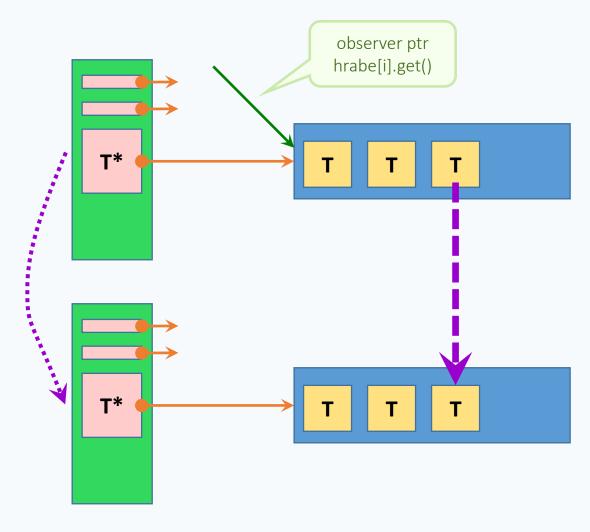
    přetížený operator !=

                                                              na posledním prvku musí platit
                                                               ++it == end()
                stejně jako
               std:: iterátory
                                                                              default konstruktor
                                             Pole::iterator
                                                                              Pole<T>::iterator it:
Pole<xyz>::iterator it = ....
                                                                              it = p.begin();
auto it = p.begin();
                                        class iterator {
                                          iterator() : .... {}
                                          iterator( const iterator& it) : .... {}
for( auto it = p.begin();
                                          iterator( ....) : .... {}
  it != p.end(); ++it) ....
                                          T& operator* () { return .... }
                                          bool operator != ( ....) { return ....; }
                                          iterator operator++ () { ....; return *this; }
                                        private:
             nemusí být
                                                            555
             stejné typy
                                        };
```

Gumové pole - kopie, implementace

- základ implementace
  - v.push_back(n)
  - x[i]
- iterator
  - operator * != ++
    - ++ na posledním prvku
  - begin(), end()
    - end() -> iterator
    - operator !=
  - o for(auto&& i : v) {}
- operace s kontejnerem
  - liší se od default?
    - copy-constructible
    - move-constructible
    - assignable (=)
- řádně otestujte
  - všechny funkce / kombinace
  - okrajové případy
- k rozmyšlení
  - const_iterator
  - o Pole<unique_ptr<T>>

Výjimky

exeptions

Výjimky

- vyvolání výjimky
  - try blok
  - nejbližší **vyhovující** catch blok
    - dědičnost
  - stack unwinding
    - destrukce všech objektů
- dvojitá výjimka
  - výjimka při zpracování výjimky
  - 🔹 terminate 🤽

```
try {
                                           xxx f() xxx
                       vvvolá se
                                         } catch( exctype& e) {
                     nejspecifičtější
                                            e.yy();
                                         } catch( ...) {
                                           ууу;
#include <stdexcept>
class exception {
                                                             zachytí vše
public:
  exception();
  virtual const char *what() const;
};
bad alloc, bad cast, domain error,
invalid argument, length error, out of range,
                                                           potomci
overflow error, range error, underflow error
                                                         std::exception
} catch( exception& e) {
  cout << e.what() << endl;</pre>
}
```

stack

unwinding

g() {

ууу

f() {

XXX

g();

if(error) throw exctype{aa};

anonymní

instance

Výjimky při inicializaci a destrukci

- výjimky v destruktoru
  - 🙎 nikdy!
  - destruktory se volají při obsluze výjimek
- výjimky v konstruktoru
  - 🎗 ne globální!
    - není kde chytit
  - základní třída
    - konstruktor může vyvolat výjimku
  - odvozená třída
    - výjimku inicializace je vhodné zachytit
    - objekt není vytvořen
    - tělo konstruktoru odvozené třídy se neprovede

tělo try bloku je tělem konstruktoru

```
class A {
public:
    A( X& x) { ... throw ... }
};

class B : public A {
public:
    B( X& x) try : A(x) {
    ...
    } catch( ...) {
    }
};
```

Vlastní typ výjimky

```
#include <stdexcept>, <cstdio>
                                                                                  vše
                                                                              v konstruktoru
class myexc : public std::out_of_range {
public:
  myexc( int ix) : ix (ix), s ( "Chyba na indexu:") { s += to string( ix); }
  virtual const char *what() const override { return s .c str(); }
  int getIndex() const { return ix ; }
                                                                                   žádné výjimky!!!
private:
  int ix;
                                                       kompatibilita
                          vlastní diagnostika
  string s;
};
                  anonymní instance
                                          class myexc : public std::out_of_range {
                                          public:
                                            myexc( int ix) : out of range( "XXX"), ix (ix), ....
   myclass::myfnc() {
      whatever();
      if( error occured)
        throw myexc{ 17};
                                          try {
      whatever else();
                                            nejakymujkod
                                          } catch( myexc& me) {
                                            cout << "Chyba indexu: " << me.getIndex();</pre>
                                          } catch( exception& e) {
                                            cout << e.what();</pre>
                                          } catch( ...) {
     strcpy, atoi, ... errors
                                            cout << "unexpected exception";</pre>
 Properties ► C/C++ ► General
   ► SDL checks ► No (/sdl-)
```

noexcept

- specifikace, že funkce nikdy nevyvolá výjimku
  - kontrola kompilátorem
- Ize testovat
  - std::is_nothrow_move_constructible
- Ize vygenerovat efektivnější kód
  - normou zaručený noexcept
  - vector realokace
    - noexcept move konstruktor
      - move
    - bez noexcept
      - kopie prvků a jejich smazání
- praktické důsledky
  - nepište vlastní konstruktory/destruktory
    - v ideálním případě stačí automaticky generované
    - kompilátor si noexcept odvodí sám
  - v případě vlastních konstruktorů pište noexcept
    - u move konstruktorů
    - u destruktorů

```
class Klasa {
  Klasa() { .... }
  Klasa( const Klasa& k) { .... }
  Klasa( Klasa&& k) noexcept {...}
  ~Klasa() noexcept { .... }
};
```

random

- C: stdlib rand
- generators
  - uniformně rozložené hodnoty
  - linear_congruential, mersenne_twister, substract_with_carry, ...
  - default_random_engine
- distributors
  - transform a generated sequence to a particular distribution
  - uniform, normal, poisson, student, exponential, ...

```
použití: distributor( generator)
```

```
seed - náhodná inicializace
náhodné číslo 1..6
```

```
#include <random>
#include <ctime>

default_random_engine generator;
default_random_engine generator{ time(0)};
uniform_int_distribution<int> distrib{1,6};
int dice_roll = distrib( generator);
```

generator je volán distributorem

```
auto dice = bind( distrib, mt19937_64);
auto dice = [](){ return distrib(mt19937_64); };
int wisdom = dice() + dice() + dice();
```

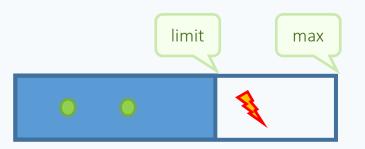
spojení generatoru and distributoru

Výjimky - použití

```
const size_t max = 100;

size_t limit = myrandom( max);
init_up_to( limit);
try {
  for(;;) {
    i = myrandom( max);
    xxx.at(i)
  }
} catch( myexc &e) {
  cout << e.getIndex();
} catch( .....</pre>
```

- opravit Gumu
  - ++ vs. end
  - neinicializovaná data
- doplnit
  - at()
    - výjimka: přístup za poslední prvek
  - chráněný iterator
    - výjimka: ++end(), *end()
  - podrobnější diagnostika
    - vlastní typ výjimky
    - špatný index a velikost pole
- vyzkoušet střelbu
  - nějak velké pole max
  - zaplnit až do limit
  - náhodně střílet až do max
  - chytat výjimky

Filesystem

filesystem

- platformově nezávislá práce FS
  - paths, files, directories, symlinks/hardlinks, attributes, rights, ...
  - nativní / generalizovaná vnitřní reprezentace
- iterátory nad FS
  - Ize rekurzivní
  - directory entry
- operace se soubory
  - copy, remove, rename, file_size, ...

copy options

import std.filesystem;

https://en.cppreference.com/w/cpp/filesystem

```
#include <filesystem>
namespace fs = std::filesystem;
void dir( const string& root)
                                             rekurzivní průchod
  fs::path treep{ root};
  for( auto&& de : fs::recursive directory iterator{ treep}) {
    if( fs::is_directory( de.status())) ....
    else ....
```

directory entry

filesystem

- iterátory pro path/filename
  - části složeného jména

- normalizované skládání
  - append / /=
  - concat + +=

```
fs::path p{ "temp/"};
p += "user" + "data";

zřetězení
temp\userdata
```

raw string

```
f = open( "C:\temp(new.txt");

co je tu špatně?
```

('(?:[^\\']|\\.)*'|"(?:[^\\"]|\\.)*")|

- raw string literal
  - neplatí escape chars
  - user-defined multi-char delimiter

R" delim (chars) delim "

- syntaxe
  - R" delim (chars) delim "
  - delim: libovolná (i prázdná) posloupnost znaků
  - chars: platí **všechny** znaky (*newline, tab,* \, ", ...)

```
R"(('(?:[^\\']|\\.)*'|"(?:[^\\"]|\\.)*")|)"
```

"(\'(?:[^\\\\\']|\\\\.)*\'|\"(?:[^\\\\\"]|\\\\.)*\")|"

```
R""(A \b
C)"" "\0" R"raw(Mooh)raw";
```

"A\t\\b\nC\@Mooh";

Operace nad stromy

- treeproc op path [path]
  - treeproc print path
    - elegantně vytiskne obsah stromu adresářů
    - nakonec celkovou velikost souborů a čas strávený výpisem
  - treeproc delete path
    - smaže celý strom
  - treeproc copy source_path dest_path
    - okopíruje celý strom
  - treeproc copydir source_path dest_path
    - okopíruje pouze adresářovou strukturu bez souborů
  - treeproc flat source_path dest_path
    - okopíruje všechny soubory bez adresářové struktury
  - API vs. commandline
  - kulturně implementace
    - už umíte třídy, lambdy, šablony, algoritmy, ..., ...
  - netestujte na vlastních zdrojácích 🙎

[C:\moje\pokus]
 file1.txt
 file2.bin

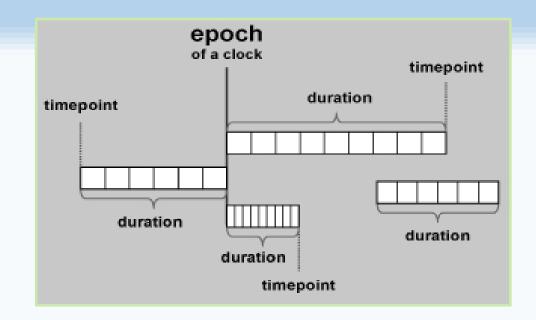
[C:\moje\pokus\sub]
whatever.xxx

Chrono

chrono

- epoch
- duration
  - various time units
  - time arithmetic
  - strong type checking
- clock
  - system_clock
    - system real-time clock
    - to_time_t(), from_time_t() conversion from/to time_t
  - steady clock
    - monotonic clock, never decreasing
    - · not related to wall clock time, suitable for measuring
  - high_resolution_clock
    - the clock with the shortest tick period available
- timepoint time interval from the start of the clock's epoch

! leap seconds daylight saving time

chrono

```
#include <iostream>
#include <chrono>
#include <thread>
using namespace chrono;

void sleep_ms( int ms)
{
    auto t0 = high_resolution_clock::now();
    this_thread::sleep_for( milliseconds( ms));
    auto t1 = high_resolution_clock::now();
    milliseconds total_ms = duration_cast<milliseconds>( t1 - t0);
    cout << total_ms.count();
}</pre>
```

h min s ms us ns y ~~month~~ d

```
chrono::seconds twentySeconds{20};
chrono::hours    aDay{24};
chrono::milliseconds ms;
using namespace chrono_literals;

auto tm = 1h + 23min + 45s;
ms = tm + twentySeconds + aDay;
--ms;
ms *= 2;
```

chrono calendars & timezones

Howard Hinnant: Design Rationale for Chrono www.youtube.com/watch?v=adSAN282YIw

- C++20 significant chrono extension
  - calendar support
    - time_of_day, day, month, year, weekday, month_day, year_month_day, ..., ...

```
year_month_day ymd = 14d/11/2019;
sys_days d{ ymd};
d += weeks{ 1};
cout << ymd << d << format( "{:%d.%m.%Y}", ymd);
auto d2 = Thursday[2]/November/2019;</pre>
```

time zone

- tzdb, locate_zone, current_zone, time_zone, sys_info, zone_time, leap, ...
- various real-world / IT clocks
  - utc clock, tai clock, gps clock, file clock, local t
- conversions
  - clock_time_conversion, clock_cast
- input/output
  - format, parse

variant

variant & visit

změna typu

```
#include <variant>
using myvar = variant<int, double, string>;
myvar v, w;
                                                          přístup pro
v = 12;
auto x = get<int>(v);
                                                         konkrétní typ
v = "abcd";
auto y = get < 2 > (v);
                                                            přístup
W = V;
                                                           přes index
cout << v.index(); // 2
if( holds alternative<string>(v))
  . . . .
if( auto pv = get_if<int>(&v))
  cout << *pv;
else
  cout << "not an integer";</pre>
```

```
vector< myvar> vec{ 1, 2.1, "tri" };
for (auto&& v : vec) {
    visit( [](auto&& arg) { cout << arg; }, v);
    myvar w = visit( [](auto&& arg) -> myvar { return arg + arg; }, v);
}

    návratový typ:
    opět variant
```

variant & visit

```
template < class... Ts > struct overload : Ts... { using Ts::operator()...; };
template < class... Ts > overload (Ts...) -> overload < Ts... >;

for (auto&& v : vec) {
    visit( overload {
      [](auto arg) { cout << arg; },
      [](double arg) { cout << fixed << arg; },
      [](const string& arg) { cout << quoted(arg); },
    }, v);
}</pre>
variadic templates
custom argument deduction guides
pack expansions in using declarations
aggregate initialization
implicit constructors
}
```

typově specifický kód

Moduly

include vs. import

- separátní kompilace
  - 50 let stará
  - #include
    - mechanické vložení zdrojového textu
    - mnohonásobná kompilace
    - rozdělení header/source
    - one definition rule
    - závislosti, cykly
- moduly
  - C++20
    - implementace VS 19.8 (20.11.2020)
    - gcc zatím ne
  - export/import
  - integrace s build systémem

Install: C++ Modules for v142 build tools

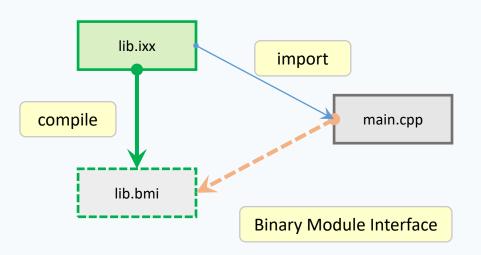
Project properties: Language

C++ Language Standard: /std:c++latest

Enable C++ Modules

```
#include <iostream>
int main()
{
    std::cout << "Includes";
}</pre>
```

```
import std.core;
int main()
{
    std::cout << "Modules";
}</pre>
```


export / import, template

```
není nutný
export module temple;
                                         BMI - přeložený mezikód
                                                                             mnohonásobný
                                                                                překlad
export template <typename T>
struct foo
                                                     import temple;
  T value;
  foo(T const v):value(v) {}
                                                     int main()
};
                                                     {
                                                       auto fi = make foo( 42);
export template <typename T>
                                                       cout << fi.value;</pre>
foo<T> make foo(T const value)
                                                       auto fs = make_foo( "modules"s);
  return foo<T>(value);
                                                       cout << fs.value;</pre>
```

partitions, private

```
export module mylib:classes; mlc.ixx

export {
   class S { .... };
   ....
}
```

```
export module mylib;

export import :fnc;
export import :classes;
```

```
export module imp;
struct Impl;

export class S {
public:
   void doit();
   Impl* get() { return i_.get(); }
private:
   std::unique_ptr<Impl> i_;
};

module :private;
struct Impl { .... };
```

```
export module mylib:fnc; mlf.ixx

export {
   std::string get_text() {..}
   ....
}
```

```
import mylib; whatever.cpp
s = get_text();
```

modul gumové pole

Ranges

ranges

- stl
  - iterator based algorithms verbosity

```
set_difference( v2.begin(), v2.end(), v3.begin(), v3.end(), back_inserter(v4));
```

no orthogonal composition

```
transform( input.begin(), input.end(), back_inserter(output), f);
copy_if( input.begin(), input.end(), back_inserter(output), p);
transform_if
```

- ranges
  - (it,it), (it,count), (it,predicate)
  - all std:: containers
  - · composability
  - lazy evaluation

```
transform_view<
filter_view<
  ref_view< >>>
```

vyhodnocení zde

C++17 vs. C++20

• tisk lichých prvků obráceně

```
for_each( v.crbegin(), v.crend(),
    [](auto const x) {
      if(x % 2 == 0) print(x);
    }
);
```

počet slov

```
istringstream iss(text);
vector<string> words(
    istream_iterator<string>{iss},
    istream_iterator<string>{});
auto count = words.size();
```

```
auto count = distance(
  view::c_str(text) | view::split(' '));
```

• setřídit kopii bez dvou nejmenších a největších prvků

```
vector<int> v2 = v;
sort( v2.begin(), v2.end());
auto first = v2.begin;
advance( first, 2);
auto last = first;
advance( last, v2.size() - 4);
v2.erase( last, v2.end());
v2.erase( v2.begin(), first);
```

ranges - materializace

• ranges::to

auto v = ranges::to<vector>(r);

není v C++20

ranges::copy

```
auto r = ....
vector<ranges::range_value_t<decltype(r)>> v;
if constexpr( ranges::sized_range<decltype(r)>) {
    v.reserve( ranges::size(r));
}
ranges::copy( r, back_inserter(v));
GCC 10.2 OK
VS 18.6 aktivní algoritmy zatím neumí
```

• for

```
for( auto&& x : r) ....
```

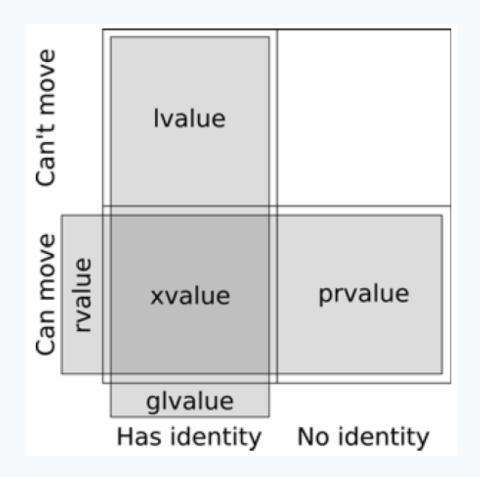
Různé

xvalues

- xvalue
  - expiring value, movable
  - temporary, std::move

```
x = std::move( victim);
```

- glvalue
  - generalized Ivalue
  - Ivalue + xvalue
- prvalue
  - pure rvalue
  - pre-C++11 rvalue
- rvalue (C++11)
  - prvalue + xvalue

Special members

compiler implicitly declares default copy copy move move destructor assignment constructor constructor constructor assignment **Nothing** defaulted defaulted defaulted defaulted defaulted defaulted Any not defaulted defaulted defaulted defaulted defaulted declared constructor declares default user defaulted defaulted defaulted defaulted defaulted declared constructor not not user destructor defaulted defaulted defaulted declared declared declared user not not not copy user defaulted defaulted declared declared declared declared constructor not not copy user defaulted defaulted defaulted declared declared declared assignment not not move user defaulted deleted deleted declared declared declared constructor move not user defaulted defaulted deleted deleted declared declared assignment

Audio player

- interpet
  - album
    - rok, název
    - žánr: rock, pop, folk, ...
    - track
- favorit
  - interpret, album, track
- přehrávat
  - konkrétní album
  - žánr
  - alba v letech
  - náhodně interpreta
  - favority
  - ...

- dekompozice
- datové struktury
- funkce a jejich implementace
- optimalizace
  - malá mobilní zařízení
  - pomalý procesor
  - málo paměti

Zápočtový program

- termín
  - odevzdání kompletně hotového programu do 30.4. (velmi doporučuji dříve)
  - poslední opravy do konce výuky v LS (21.5.)
- mff GitLab
  - komplet zdrojáky, knihovny, projekt
    - ne .obj, .dbg, ...!
  - dokumentace, data
  - používat během celého vývoje
  - před odevzdáním vyzkoušet na čistém počítači!
- funkčnost
  - stabilita, efektivita
- kvalita kódu
  - dekompozice, encapsulace, API, GUI vs. app logika, komentáře, udržovatelnost, čitelnost, elegance a estetika, dobré mravy, deployment
- mnohem podrobnější informace
  - https://www.ksi.mff.cuni.cz/teaching/nprg041-zavoral-web/cviceni.html

zjevení se zdrojáků najednou den před odevzdáním nebude akceptováno

čtěte!

The End.

... to be continued

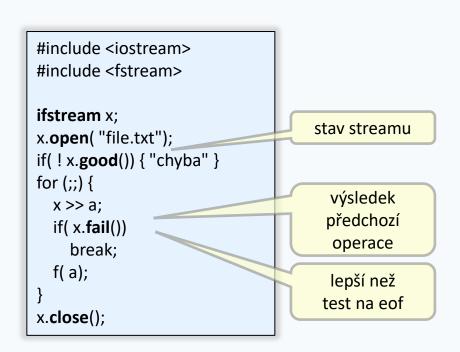
zkouškový test zápočtový program Pokročilé programování v C++ Ročníkový projekt / Bc. práce / ...

starší slajdy

... mohou být někomu užitečné

Streamy

- čtení ze souboru i std vstupu
- záměnnost
  - std vstup i soubor jsou streamy
  - lze přiřadit za běhu

nepsat zvláštní kód pro čtení souboru

```
process( istream& f) {
    f >> ....
}

if( ....) {
    ifstream f( ....);
    process( f);
} else {
    process( cin);
}
```

operátor <<

- přetížení operátoru <<
- není to metoda třídy ale friend globální funkce
  - nemáme přístup do implementace ostream

```
class Complex {
  public:
    Complex() : re_(0), im_(0) {}
    friend ostream& operator<< ( ostream& out, const Complex& x);
  private:
    double re_, im_;
};

    ostream& operator<< ( ostream& out, const Complex& x) {
    out << "[" << x.re_ << "," << x.im_ << "]" << endl;
    return out;
}</pre>
```

Stream manipulátory

endl	vloží nový řádek
setw(val)	nastaví šířku výstupu
setfill(c)	nastaví výplňový znak
dec, hex, oct	čte a vypisuje v dané soustavě
left, right	zarovnávání
fixed, scientific	formát výpisu čísla
precision(val)	nastaví přesnost
ws	přeskočí bílé znaky
(no)skipws	nastavení/zrušení přeskakování bílých znaků při čtení
(no)showpoint	nastaví/zruší výpis desetinné čárky

Bezparametrický manipulátor

- speciální funkce
  - předávané ukazatelem
  - vrací referenci na modifikovaný stream

```
cout << 1 << mriz << 2 << mriz << 3 << endl;

ostream& mriz( ostream& io)

{
    io << " ### ";
    return io;
}

ukazatel na funkci
    funkce
    zavolá ji op<<
```

jak to funguje

přetížená matoda na ukazatel na funkci

```
ostream& operator<< (ostream& (* pf)(ostream&));
```

Parametrický manipulátor

```
cout << 1 << mriz(5) << 2 << mriz(3) << 3 << endl;
```

- nelze předdefinovaná funkce
  - libovolné možné parametry
- ošklivé řešení
  - vlastní funkce s extra parametrem
- hezčí ře cout << mriz(cout,5) << ...
  - zvláštní třída, zvláštní přetížení <<

Parametrický manipulátor

- vlastní třída
  - anonymní instance
  - parametr konstruktoru
  - přetížení << na tuto třídu

```
příkládek:
cout << oddel( '-', 8);
```

známý trik: separace inicializace a volání

> příkládek: cout << zlomek(3, 4);

> > 3 / IV

streams - ios_base::iostate

- ios_base::iostate
  - bits badbit, failbit, eofbit
  - methods good(), bad(), fail(), eof()
  - operators bool, !

https://en.cppreference.com/w/cp p/io/ios_base/iostate

		číst dál?		správně načteno?			good() ≠ ! fail()	
eofbi	t failbit	badbit	good()	fail()	<u>bad()</u>	eof()	<u>bool</u>	oper!
fals	e false	false	true	false	false	false	true	false
fals	e false	true	false (	true	true	false	false	true
fals	e true	false	false	true	false	false	false	true
fals	e true	true	false	true	true	false	false	true
true	false	false(	false	false	false	true	true	false
true	false	true	false	true	true	true	false	true
true	e true	false	false	true	false	true	false	true
true	e true	true	false	true	true	true	false	true

ios_base::iostate::failbit

- recoverable errors
  - file cannot be opened
  - if eofbit or badbit or eof while consuming ws
  - p op>>, op<< if no characters are extracted/inserted
  - p op>> if the input cannot be parsed as a valid value or if the value does not fit in the destination type
  - getline if the function extracts no characters or if it manages to extract basic_string::max_size characters, or if it fills in the provided buffer without encountering the delimiter
  - read if the eof occurs on the input stream before all requested characters could be extracted
  - seekg/tellp on failure

badbit, exceptions

- iostate::badbit
- non-recoverable errors
  - put, write if it fails
  - op<<, putback, unget if eof
  - exception is thrown by any member function
- exceptions

```
try {
    ifstream f;
    f.exceptions( ios::badbit | ios::failbit);
    f.open(fname);
    while( ! f.eof()) {
        f >> a >> b >> c;
    }
    f.close();
} catch ( ios_base::failure& fail) {
    cerr << e.what() << e.code();
}</pre>
```

Čtení vstupu - slova oddělená ws

```
string s1, s2;
int i1, i2;
f >> s1 >> i1 >> s2 >> i2;
if( f.fail()) ...;
...

stream zůstává
za posledním čtením
```

Čtení vstupu - celé řádky

```
pozor na zásobník!
const int MaxBuf = 4095;
char buffer[ MaxBuf+1];
                                                                     vždy limit
for(;;) {
f.getline( buffer, MaxBuf);
 if( f.fail()) break;
 cout << "[" << buffer << "]" << endl;
                                                                                  parsování řádku
                                                           string r, s1, s2;
string s;
for(;;) {
                                                           for(;;) {
 getline(f, s);
                                                            getline(f, r);
 if( f.fail()) break;
                                                            if(f.fail()) break;
 cout << "[" << s << "]" << endl;
                                                            stringstream radek(r);
                                                            radek >> s1 >> s2;
                                                            cout << "[" << s1 << s2 << "]" << endl;
```

Čtení vstupu - oddělovače

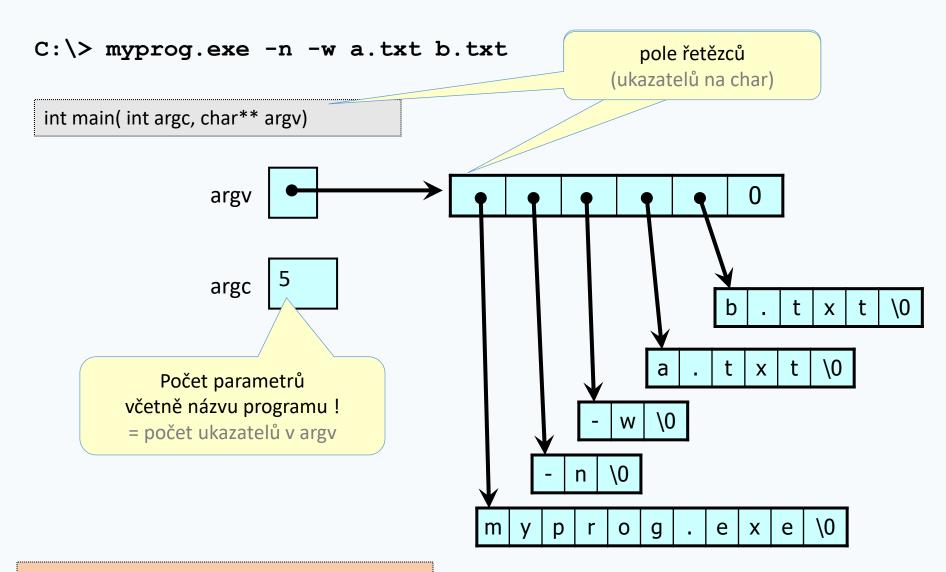
```
string s;
string::iterator b, e;
char delim = ';';
while(getline(f, s)) {
                                                     dokud přečtené slovo není na
 b = e = s.begin();
                                                                  konci
 while( e != s.end()) {
  e = find( b, s.end(), delim);
                                                          iterator na odělovač
  string val{ b, e};
  cout << "[" << val << "]";
                                                       hodnota mezi oddělovači
  b = e;
  if( e != s.end())
                                                           přeskočí oddělovač
   b++;
 cout << endl;
```

Čtení vstupu - výhled

```
f >> ws;
if( isdigit( f.peek())) {
  int i;
  f >> i;
  cout << "[" << i << "]" << endl;
} else {
  string s;
  f >> s;
  cout << "{" << s << "}" << endl;
}</pre>
```

přečte nejbližší znak, ale nechá ve streamu

Parametry příkazové řádky

vector<string> arg(argv, argv+argc);

Zpracování příkazové řádky

```
usage: myprog [-n] [-w] fileA fileB
```

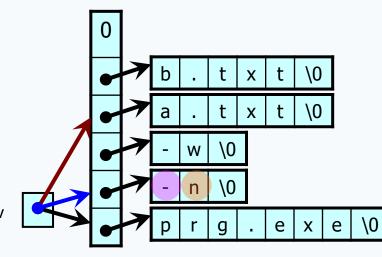
```
int main( int argc, char** argv)
{ int n=0, w=0;
 while ( *++argv && **argv=='-')
  { switch( argv[0][1]) {
      case 'n': n = 1; break;
      case 'w': w = 1; break;
      default: error();
 if( !argv[0] || !argv[1])
   error();
 doit( argv[0], argv[1], n, w);
 return 0;
```

výkonná funkce

options

nastavení přepínače

zbývající parametry

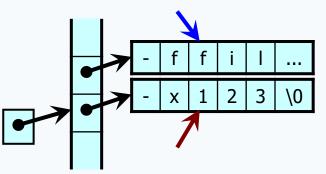
Zpracování příkazové řádky

```
int main( int argc, char** argv)
{ int n=0, w=0;
  int x = 0;
  char* f = 0;
  while ( *++argv && **argv=='-')
  { switch( argv[0][1]) {
      case 'n': n = 1; break;
      case 'w': w = 1; break;
      case 'x': x = atoi( *argv+2; break;
      case 'f': f = *argv+2; break;
      default: error();
  if ( !argv[0] | | !argv[1]) error();
  doit( argv[0], argv[1], n, w, x, f);
  return 0;
```

usage: myprog [-n] [-w] [-x123] [-ffilename] fileA fileB

číselný parametr

řetězcový parametr

Zpracování příkazové řádky

```
int main( int argc, char** argv)
                                                          usage: myprog [-n] [-w] [-
{ int n=0, w=0;
                                                          x123] [-f filename]
                                                          fileA fileB
  int x = 0;
  char* f = 0;
  while ( *++argv && **argv=='-')
  { switch( argv[0][1]) {
      case 'n': n = 1; break;
      case 'w': w = 1; break;
                                                           \equiv \&(argv[0][2])
      case 'x': x = atoi(argv[0]+2); break;
      case 'f': if( argv[0][2]) f = *argv+2;
                                                          -ffile
                  else f = *++arqv;
                 break;
                                                          -f file
      default: error();
  if( !argv[0] || !argv[1]) error();
  doit( argv[0], argv[1], n, w, x, f);
  return 0;
}
```

vidle

multiset čísel větších než X inkrementovaných o Y

```
class fnc_vidle {
  public:
    fnc_vidle(int x, int y) : x_(x), y_(y) {}
    int operator()(int val) { if (val > x_) s_.insert(val + y_); return val; }
    multiset<int> get_s() { return s_; }
  private:
    multiset<int> s_;
    int x_, y_;
};

auto fe = for_each( v.begin(), v.end(), fnc_vidle(x, y));
  fe.get_s() ....
```

slovník

```
class Dict {
public:
  using Data = multimap< string, string>;
  void add(const string& src, const string& dest) { data .insert(make pair(src, dest)); }
  void del(const string& src, const string& dest);
  void del all(const string& src) { data .erase(src); }
  tuple< Data::const iterator, Data::const iterator> find(const string& src);
  tuple< Data::const iterator, Data::const iterator> find prefix(const string& src);
private:
  Data data_;
};
void Dict::del(const string& src, const string& dest)
  auto b = data_.lower_bound(src);
  if (b == data .end())
    return;
  for (auto e = data .upper bound(src); b != e; ++b) {
    if (b->second == dest) {
       data .erase(b);
       return;
```

slovník

```
auto Dict::find(const string& src) // -> tuple< Data::const iterator, Data::const iterator>
  auto b = data .lower bound(src);
  if (b == data .end())
    return { data .end(), data .end() };
  auto e = data .upper bound(src);
  return { b, e };
auto Dict::find prefix(const string& src) // -> tuple< Data::const iterator, Data::const iterator>
  auto b = data_.lower_bound(src);
  if (b == data .end() || src.empty())
    return { data_.end(), data_.end() };
  string src_end = src;
  ++src end[src end.size() - 1];
  auto e = data .lower bound(src end);
  return { b, e };
```

range-based for

```
auto && range = range_expr;
auto begin = begin_expr;
auto end = end_expr;
for (; begin != end; ++begin) { .. }
```

```
class sentence {
public:
  struct const iterator {
    const iterator(const sentence & sentence, size t index = 0): sentence (sentence), index (index) {}
    char operator*() const { return sentence [index ]; }
    void operator++() { ++index ; }
private:
    const sentence & sentence ;
                                                                                            není de-facto iterator
    size tindex;
                                                                                       pouze k porovnání na separátor
  struct end iterator {
    end iterator(char separator) : separator (separator) {}
    char separator;
  };
  sentence(const string&s, char separator): s (s), separator (separator) {}
  char operator[](size t i) const { return s [i]; }
  const iterator begin() { return *this; }
  end iterator end() { return end iterator( separator ); }
private:
  string s;
  char separator;
};
bool operator!=(const sentence::const_iterator& lhs, const sentence::end_iterator& rhs)
{ return *lhs != rhs.separator ; }
sentence x( "Ahoj babi. Dnes jsme prijeli. Mame hlad", '.');
for (auto&& y : x)
  cout << y;
```

Gumové pole

```
template<typename T> class Pole {
public:
  Pole( size t chunk = 100) : chunk (chunk), size (0) {}
  void push back( const T& x) { resize( ++size ); (*this)[size -1] = x; }
  T& operator[] ( size t i) { return rake [i/chunk ][i%chunk ]; }
  T& at( size t i) { check(i); return (*this)[i]; }
private:
                                                                                       počet alokovaných /
  void check( size t i) { if (i >= size ) throw ....; }
                                                                                       potřebných chunků
  void resize( size t i) { while( rake .size() < (i-1)/chunk )</pre>
    rake .push back( make unique<T[]>(chunk )); }
  size t chunk;
  size t size;
  vector< unique ptr<T[]>> rake ;
                                                                  ≈ new T[chunk_]
};
```

```
auto p = make_unique< T[]>(chunk_));
rake_.push_back( move( p));
```

Gumové pole - iterator

```
template<typename T> class Pole {
private:
 class iterator {
                                                         default: end
 public:
  iterator() : k (nullptr), i (0) {}
  iterator( Pole<T>* k, size_t i = end_index) : k_(k), i_(i) {}
  iterator( const iterator& it) : k (it.k ), i (it.i ) {}
  T& operator* () { return (*k )[i ]; }
  bool operator != ( const iterator& it2 ) { return this->k != it2.k || this->i != it2.i ; }
  iterator operator ++() { if( ++i >= k ->size ) i = end index; return *this; }
 private:
  static const size t end index = -1;
  Pole<T>* k ;
  size ti;
 };
 iterator begin() { return iterator( this, 0); }
 iterator end() { return iterator( this); }
};
```

Gitlab

- Development lifecycle tool
  - https://gitlab.mff.cuni.cz
  - integrace ve Visual Studiu
  - povinné odevzdávání zápočťáků
  - velmi doporučené pro vývoj
    - source versioning
    - návrat k předchozím verzím
    - "večer před deadlinem mi odešel disk"
- Integrace se SIS
  - přihlašte se pomocí MFF username / password
  - potom bude pro každého studenta vytvořena repository /teaching/nprg041/2019-20/zavoral/novakova

Gitlab ve VS

- Spojení VS s repository
  - Clone or check out code
    - vytvoří lokální repository do ní zdrojáky
- File / New Project / Console C++
  - do stejného adresáře
    - ... add source code ...
- Team Explorer
  - sync = vztah mezi lokalni a vzdalenou repo
  - changes = vztah mezi loc repo (tajna schovana) a soubory
  - Synchronization / Sync, Changes
    - Changes
      - .vs rmb: **ignore** these local items
    - Commit Staged (.gitignore), Commit All (.cpp)
      - je to v loc repo -> sync do remote: Sync / Push
- Build
- vytvori spoustu tmp
- Team Explorer / Changes
  - project_name/Debug, Debug -> ignore these local items
  - comment / Commit Staged / Sync / Push

https://gitlab.mff.cuni.cz/teaching/ nprg041/2019-20/zavoral/novakova

> VS 16.8 - zcela přepracováno